

Grundläggande granskning 6/2025

Regionala utvecklingsnämnden år 2025

April 2026
Olov Andersson
Revisionskontoret
Diarienummer: REV 8-2025

Innehåll

1. Sammanfattande analys	3
Resultat	3
Styrning och kontroll	3
Våra rekommendationer	3
2. Grundläggande granskning av nämnd	4
Nämndens ansvar enligt kommunallagen	4
Fullmäktiges uppdrag till nämnden	4
Iakttagelser i 2024 års granskning	5
Nämndens yttrande över 2024 års granskning	5
3. Granskningens genomförande	6
Syfte och revisionsfrågor	6
Revisionskriterier	6
Revisionskontorets metoder	6
Rapportens upplägg och innehåll	7
4. Nämndens resultat år 2025	8
Ekonomiskt resultat	8
Resultat för verksamhet	8
5. Nämndens styrning och uppföljning mot mål och budget	10
Nämndens ekonomistyrning	10
Nämndens målstyrning	11
Nämndens uppföljning av verksamhetsmål	12
6. Nämndens styrning och kontroll över sitt ansvarsområde	14
Nämndens protokoll och sammanträden	14
Grundläggande styrdokument	14
Nämndens ägarstyrning	15
Nämndens arbete med intern kontroll	16
Följsamhet till regler och rutiner	18
7. Iakttagelser från fördjupade granskningar	18
8. Uppföljning av rekommendationer år 2024	19
9. Svar på revisionsfrågor	19
Rekommendationer	20

1. Sammanfattande analys

Resultat

Regionala utvecklingsnämnden hade för år 2025 ett överskott med 7,3 miljoner kronor främst med anledning av överskott inom kollektivtrafiken. I delårsrapport per april bedömde nämnden att den skulle ha ett underskott vid årets slut med 13 miljoner kronor men prognoserna för kollektivtrafiken förbättrades kraftigt under året. Nämnden hade svaga resultat för vissa av fullmäktiges verksamhetsmål. Nämnden bedömde att 10 av 18 delmål uppfylldes. Vår samlade bedömning är att regionala utvecklingsnämnden delvis hade tillräckliga resultat.

Styrning och kontroll

Regionala utvecklingsnämnden hade i huvudsak en tillräcklig styrning och kontroll. Nämnden har utvecklat sin målstyrning och uppföljning. Nämnden kan fortfarande utveckla målstyrningen vad gäller arbetet med indikatorer. Nämnden har stärkt sin internkontrollplan och utvecklat uppföljningen av internkontrollen. Nämnden har arbetat för att utveckla ägarstyrningen av kommunala bolag.

Våra rekommendationer

Vi rekommenderar regionala utvecklingsnämnden att arbeta med följande områden:

- Fortsätt utveckla målstyrningen vad gäller indikatorerna

Rekommendationerna kommer att följas upp i nästa års granskning.

2. Grundläggande granskning av nämnd

Styrelser och nämnder ansvarar enligt kommunallagen för att verksamheten bedrivs i enlighet med mål, beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Styrelserna och nämnderna ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett tillfredsställande sätt. Revisorerna granskar varje år om styrelserna och nämnderna gjort detta. Revisorerna ska enligt kommunallagen pröva om styrelser och nämnder säkerställt att verksamheten är genomförd på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Revisorerna kontrollerar också om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Revisorernas prövning och samlade bedömning av styrelserna och nämndernas ansvarstagande under året redovisas i revisionsberättelsen.

Varje år genomför revisorerna en grundläggande granskning av respektive styrelse och nämnd i Region Västerbotten. Granskningen är grund för revisorernas bedömningar i revisionsberättelsen. Granskningen omfattar granskning av måluppfyllelse och granskning av styrning och kontroll.

Denna grundläggande granskning omfattar regionala utvecklingsnämnden år 2025. Granskningen bygger på revisorernas riskanalys av regionala utvecklingsnämnden. I revisionsplanen för år 2025 beslutade revisorerna om inriktningen för granskningen.

Nämndens ansvar enligt kommunallagen

Enligt kommunallagen ansvarar styrelser och nämnder för att verksamheten bedrivs i enlighet med mål, beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Styrelserna och nämnderna ansvarar också för återrapporteringen till fullmäktige.

Fullmäktiges uppdrag till nämnden

Fullmäktige har till regionala utvecklingsnämnden delegerat de uppgifter om regionalt tillväxtarbete som staten lagt på Region Västerbotten. Eftersom fullmäktige har gett nämnden dessa uppdrag, har nämnden att förhålla sig till lag om regionalt utvecklingsansvar och till förordning om regionalt tillväxtarbete.

Enligt reglementet ska nämnden samordna arbetet med att ta fram, genomföra, följa upp och utvärdera den regionala utvecklingsstrategi (RUS) som beslutas av fullmäktige. Den ska också ta fram strategier, program och planer, samt utvärdera och följa upp effekterna av det regionala tillväxtarbetet. Nämnden ska även besluta om hur vissa statliga medel ska användas för att främja regional tillväxt och redovisa resultaten till regeringen. Regionala utvecklingsnämnden har enligt reglemente verksamhetsansvar för följande områden:

- Digitalisering
- Externa relationer, strategisk platsutveckling och kommunikation
- Näringslivsutveckling och innovationssystem
- Regional kulturverksamhet
- Tillväxtpolitik, analys och samhällsbyggnad

- Utbildning och kompetensförsörjning

Nämnden ansvarar för den regionala kollektivtrafiken. Av reglementet framgår också att nämnden är ansvarig för:

- Samverkan med länets kommuner om regionala utvecklingsfrågor.
- Ägarstyrningen i de bolag som kan betraktas ha sin hemvist inom nämndens ansvarsområde, samt att bistå regionstyrelsen i beredningen av dess uppsikt över dessa bolag.

Fullmäktiges uppdrag till nämnden i regionplan

I regionplanen för år 2025 riktade fullmäktige sex mål till regionala utvecklingsnämnden. Fullmäktige riktade även tre uppdrag till nämnden. Uppdragen var att ta fram konsekvensunderlag och förslag på åtgärder för att minska personalkostnad, stärka ledning och styrning genom identifierade delaktiviteter 2025 och att minska tjänsteresor i Region Västerbotten med 15 procent jämfört med 2023.

lakttagelser i 2024 års granskning

Regionala utvecklingsnämnden hade för år 2024 ett överskott med 10,1 miljoner kronor främst med anledning av överskott inom kollektivtrafiken. I början på året bedömde nämnden att den skulle ha ett underskott vid årets slut med 21 miljoner kronor men prognoserna för kollektivtrafiken förbättrades kraftigt under året. Nämnden hade svaga resultat för fullmäktiges verksamhetsmål. Nämnden bedömde att 6 av 19 delmål uppfylldes. Vår samlade bedömning var att regionala utvecklingsnämnden delvis hade tillräckliga resultat. Regionala utvecklingsnämnden hade i huvudsak en tillräcklig styrning och kontroll. Nämndens målstyrning och uppföljning av verksamhetsmålen behövde utvecklas. Nämnden behövde också stärka sitt arbete vad gäller kontroller i internkontrollplanen. Positivt var att nämnden stärkt sin kontroll över beslut och arbetat för att utveckla ägarstyrningen av kommunala bolag.

Rekommendationer

- Utveckla nämndens målstyrning och uppföljning av verksamhetsmålen.
- Utveckla arbetet med internkontrollplanen.

Nämndens yttrande över 2024 års granskning

Nämnden instämde i revisionens synpunkter om att vissa indikatorer i verksamhetsplanen 2024 saknade målvärden. Detta berodde på en teknisk begränsning i planeringssystemet. Bristen har identifierats och åtgärdats manuellt inför nämndplanen 2025, så att målnivåer framgår i den diarieförda beslutshandlingen.

Nämnden tog också till sig revisionens synpunkter på att det var otydligt hur indikatorer bidrar till delmålen och hur indikatorer och aktiviteter viktats i bedömningarna. Dessa synpunkter skulle användas i utvecklingen av planering och uppföljning inför 2026.

Vad gäller arbetet med intern kontroll så beskrev nämnden flera åtgärder.

- Ett regionövergripande utvecklingsarbete pågick för internkontrollarbetet.

- Antalet kontrollmoment hade ökat från två till fem i internkontrollplanen för 2025.

- Ett antal åtgärder hade fastställts som exempelvis informationsinsatser, framtagande av rutiner med mera för att förebygga och omhänderta risker innan de uppstår.

- Revisionens rekommendationer skulle tas med i arbetet med internkontrollplanen för 2026.

3. Granskningens genomförande

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge underlag till revisorerna för deras ansvarsprövning av regionala utvecklingsnämnden. För detta har följande revisionsfrågor besvarats:

1. Har regionala utvecklingsnämnden tillräckliga resultat?
2. Har regionala utvecklingsnämnden tillräcklig styrning och uppföljning mot mål och budget?
3. Har regionala utvecklingsnämnden en tillräcklig styrning och kontroll över sitt ansvarsområde?
4. Har regionala utvecklingsnämnden agerat tillräckligt med anledning av rekommendationerna i föregående års granskning?

I revisionsplanen för år 2025 beslutade revisorerna att den grundläggande granskningen av regionala utvecklingsnämnden skulle ha särskild uppmärksamhet på resor och representation.

Granskningen omfattar inte om regionala utvecklingsnämnden säkerställt att räkenskaperna är rättvisande. Denna del granskas i samband med regionens delårs- och årsredovisning och redovisas i separata rapporter.

Revisionskriterier

För att bedöma regionala utvecklingsnämnden ansvarsutövande har vi utgått från revisionskriterium. Våra bedömningar i denna granskning har utgått från:

- Kommunallagen (2017:725) 6 kap. 6, 37-41 §§ samt 7 kap. 5-8 §§
- Fullmäktiges reglemente för regionala utvecklingsnämnden
- Fullmäktiges reglemente för intern kontroll
- Övriga uppdrag, mål eller direktiv från fullmäktige till nämnden
- Regionstyrelsens anvisningar

Revisionskontorets metoder

Den grundläggande granskningen av regionala utvecklingsnämnden är översiktlig. Granskningen har genomförts av sakkunniga på revisionskontoret. Olov Andersson har varit projektledare och Ingrid Lindberg har varit kvalitetssäkrare.

Revisionsfrågorna har brutits ned till delfrågor för att systematiskt analysera och bedöma nämndens ansvarstagande.

Granskningen är genomförd med stöd av revisionskontorets granskningsprogram för grundläggande granskning av nämnd. Granskningsprogrammet innefattar granskning av nämndens verksamhetsplan, protokoll, delårsrapporter, årsrapport, ekonomistyrning, följsamhet till fullmäktiges reglemente för intern kontroll, följsamhet till regler och rutiner etc. Dessutom har vi följt upp tidigare års granskning och summerat iakttagelser från fördjupade granskningar som genomförts inom nämndens ansvarsområde under året.

Stickprov av resor och representation

Vi har genomfört ett stickprov på resefakturor och intern representation som bokförts i regionens ekonomisystem mellan 1 januari och 1 september 2025.

Resefakturor

Stickprovet för resefakturor avgränsades till konto 6811 där resor med buss, tåg, flyg och taxi redovisas. För perioden fanns totalt 489 resefakturor bokförda på kontot. Syftet med stickprovet var att kontrollera om resefakturor inom regionala utvecklingsnämndens områden hanterats enligt regionens riktlinje för möten och tjänsteresor, regionens attestreglemente samt att resorna administrerats enligt regionens kontoplan.

Vi har kontrollerat fakturor inom nämndens verksamhetsområde ”regionövergripande verksamhet”. De två kostnadsställen som hade högst bokförd kostnad för resor valdes ut. 30 verifikat valdes sedan slumpmässigt ut för respektive kostnadsställe. Stickprovet bestod av totalt 60 verifikat.

Intern representation

Syftet med stickprovet var att kontrollera om intern representation har hanterats enligt regionens riktlinje för representation, regionens kontoplan samt rutinen för redovisning av representation, kurser och gåvor. För perioden fanns totalt 32 registrerade fakturor på kontot för intern representation. 30 verifikat valdes slumpmässigt ut till stickprovet.

Rapporten är kvalitetssäkrad

Rapporten har kvalitetssäkrats internt genom att den granskats av sakkunnig på revisionskontoret samt av revisionsdirektören. Alla som blivit intervjuade i granskningen har fått möjlighet att lämna synpunkter på rapportens innehåll.

Rapportens upplägg och innehåll

Granskningens resultat är uppdelat i tre kapitel. Redovisningen av resultatet utgår från revisionsfrågorna. I kapitel 4 redovisas svar på revisionsfråga 1, i kapitel 5 revisionsfråga 2 och i kapitel 6 revisionsfråga 3. I granskningen har vi också följt upp rekommendationerna som revisorerna lämnade till nämnden i förra årets granskning. Redovisningen av uppföljningen finns i kapitel 7. Rapporten avslutas med våra samlade bedömningar.

4. Nämndens resultat år 2025

Ekonomiskt resultat

Regionala utvecklingsnämnden hade överskott med 7,3 miljoner kronor år 2025. Det motsvarar ett överskott mot budget med 1,6 procent. Överskottet beror främst på överskott inom kollektivtrafiken med 6 miljoner kronor. Att kollektivtrafiken minskat kostnader under året beror främst på lägre kostnader för bränsle, räntor och personal. Övriga faktorer som har haft betydande effekter är kostnader för el, försäkrings- och vitesersättningar, minskat behov av driftbidrag avseende Norrbottenabanan AB samt att planerade aktiviteter med tillhörande kostnader flyttats fram till 2026. Resultatet kan jämföras med år 2024, då nämnden redovisade ett överskott på 10,1 miljoner kronor och en avvikelse mot budget på 2,4 procent. Nämnden fick under år 2025 ekonomiska rapporter. Av tabellen nedan framgår nämndens resultat per månad.

Månad 2025	Miljoner kronor	Budgetavvikelse %	Nettokostnadsutveckling %
April	2,3	1,4	10,9
Augusti	3,3	1,1	-4,7
December	7,3	1,6	2,6

Källa: Regionala utvecklingsnämndens delårsrapporter och årsrapport

Resultat för verksamhet

Nedan återger vi hur regionala utvecklingsnämnden bedömt sina verksamhetsmål i delårsrapport och årsrapport för år 2025. Nämnden bedömde i sin årsrapport att 10 av 18 delmål var helt uppfyllda och att 8 delmål uppfylldes delvis.

Regionmål	Delmål	Nämndens prognos i delårsrapporten per augusti	Nämndens bedömning i årsrapporten
1. Trygga uppväxtvillkor	1.1 RUN bidrar till att barn och unga har möjlighet till eget skapande och god tillgång till kultur	Mål kommer delvis uppfyllas	Mål uppfylls helt
2. Goda levnadsvillkor	2.1 RUN verkar för att länets invånare har tillgång till ett regionalt kulturutbud av hög kvalitet och erbjuds likvärdiga förutsättningar att påverka, delta och medverka i samhällslivet	Mål kommer delvis uppfyllas	Mål uppfylls delvis
	2.2 RUN stärker sin förmåga till civil beredskap med utgångspunkt i det regionala utvecklingsansvaret	Inga data	Mål uppfylls delvis
3. Ett attraktivt och hållbart Västerbotten	3.1 RUN har en nära och tillitsfull samverkan med länets kommuner som utgår från lokala och regionala behov för en hållbar regional utveckling i Västerbottens län	Mål kommer delvis uppfyllas	Mål uppfylls delvis
	3.2 RUN investerar i hållbar regional utveckling där finansierade regionala utvecklingsinsatser, projekt och företagsstöd, använder hållbarhet* som hävstång för stärkt	Mål kommer delvis uppfyllas	Mål uppfylls delvis

	innovationsförmåga och för att identifiera hållbara lösningar på samhällsutmaningar. * Med hållbarhet avses social (jämslaldhet, mångfald inklusive integration och andra sociala dimensioner), ekologisk (miljö och klimat) samt ekonomisk.		
	3.3 RUN utvecklar strukturer för att främja länets export, etableringar, internationella investeringar samt en ekonomisk transformation genom smart specialisering	Mål kommer delvis uppfyllas	Mål uppfylls helt
	Delmål 3.4 RUN stärker förutsättningarna för en långsiktigt hållbar kollektivtrafik för hela Västerbottens län	Mål kommer delvis uppfyllas	Mål uppfylls delvis
	Delmål 3.5 RUN utvecklar länets infrastruktur- och transportsystem ur ett regionalt, nationellt och internationellt perspektiv	Inga data	Mål uppfylls delvis
	Delmål 3.6 RUN synliggör Västerbotten som en plats att besöka, leva och utvecklas på som attraherar både besökare och nya invånare	Mål kommer helt uppfyllas	Mål uppfylls helt
	Delmål 3.7 RUN utvecklar sin strategiska analys, planering och uppföljning av det regionala utvecklingsuppdraget	Inga data	Mål uppfylls delvis
	Delmål 3.8 RUN utvecklar strukturer som stärker kapacitet och förmåga att tillvarata digitaliseringens möjligheter hos offentlig sektor, näringsliv, akademi och civilsamhället	Mål kommer helt uppfyllas	Mål uppfylls helt
	Delmål 3.9 RUN samordnar och bidrar till regionala kompetensförsörjningsinsatser som stimulerar ett livslångt lärande och bidrar till förutsättningar för snabb omställning	Mål kommer helt uppfyllas	Mål uppfylls helt
	Delmål 3.10 RUN utvecklar den strategiska platsutvecklingen för att öka regionens attraktivitet	Mål kommer helt uppfyllas	Mål uppfylls helt
5. Goda arbetsplatser och attraktiva arbetsgivare	Delmål 5.1 Det ska finnas ett tillitsfullt förhållningssätt för ledning och styrning mellan chefer och medarbetare som bygger på delaktighet, förtroende och respekt	Inga data	Mål uppfylls delvis
6. En hållbar miljö- och klimatregion	Delmål 6.1 RUN bidrar till förutsättningar för att öka livsmedelsproduktionen i Västerbotten samt verkar för en ökad efterfrågan på livsmedel från Västerbotten i alla sektorer	Mål kommer delvis uppfyllas	Mål uppfylls helt
	Delmål 6.2 RUN bidrar till en hållbar energiförsörjning med låg klimatpåverkan	Mål kommer delvis uppfyllas	Mål uppfylls helt

	Delmål 6.3 RUN agerar som föregångare i den gröna omställningen och verkar för cirkulär ekonomi och hållbar resurshushållning	Mål kommer helt uppfyllas	Mål uppfylls helt
7. Stärk forskning, utbildning och innovation	Delmål 7.1 RUN uppfattas som en attraktiv samarbetspartner kring innovation som stärker förmåga, förutsättningar och kapacitet till innovation hos aktörer i Västerbotten.	Mål kommer delvis uppfyllas	Mål uppfylls helt

Källa: Nämndens delårsrapport per augusti 2025 och årsrapport 2025

5. Nämndens styrning och uppföljning mot mål och budget

Nämndens ekonomistyrning

Nämndens budget

Regionfullmäktige tilldelade nämnden en budgettram på 437,5 miljoner kronor för år 2025. Nämndens budget för år 2025 hade räknats upp med 3,6 procent avseende löner och 3,2 procent avseende övriga kostnader. Nämnden fick ett riktat budgettillskott i regionplanen på 1,4 miljoner kronor avseende finansiering av Norrbotniabanan.

Nämndens beredning av 2025 års budget

I återkoppling på planeringsförutsättningar för år 2025 bedömde nämnden att den föreslagna ekonomiska ramen för 2025 inte var tillräcklig delvis på grund av ökade kostnader inom kollektivtrafiken. Nämnden framförde att nämndens budgettram under flera år varit underfinansierad. Nämnden uppgav att de organisationsförändringar och besparingar som redan genomförts hade begränsat vilka ytterligare åtgärder som var möjliga de kommande åren. Nämnden framförde att ytterligare besparingsåtgärder skulle ha direkt påverkan på det regionala utvecklingsuppdraget i en tid när behovet av regionala utvecklingsinsatser ökar.

Nämnden skrev även att nämnden inte har finansieringsansvar för de bolag som nämnden har ansvar att utöva ägarrollen i. Nämnden framförde att identifierade behov av utökade anslag till bolagen överlämnats till regionstyrelsen men att behoven inte kunnat mötas. Finansiering av bolagens verksamhet har belastat nämndens ordinarie budgettram vilket över tid utarmar basfinansiering av det regionala utvecklingsuppdraget.

Nämndens plan för ekonomi

I verksamhetsplanen för 2025 redovisade nämnden sin plan för att uppnå en hållbar ekonomi. Nämnden skrev att budgeten läggs inom tilldelad budgettram, dock med vetskapen om att kollektivtrafiken sannolikt skulle vara underfinansierad år 2025. Nämnden förde återigen fram att underfinansiering av kollektivtrafiken riskerade att tränga undan övriga delar av det regionala uppdraget och stöd för tillväxten i Västerbotten.

Nämnden bevakade ekonomin under året

Nämnden bedömde att kollektivtrafiken vid årets början var underfinansierad med 20 miljoner kronor. I delårsrapport per april bedömde nämnden att den skulle ha ett underskott vid årets slut med -13 miljoner kronor baserat på underskott inom kollektivtrafiken. I samband med beslut om delårsrapport per april beslutade nämnden att uppmärksamma fullmäktige om befarat underskott vid årets slut. Nämnden föreslog även att uppdra till förvaltningschef att senast i samband med delårsrapport per augusti ta fram en skrivelse till fullmäktige. I skrivelsen skulle åtgärder kopplade till den regionala kollektivtrafiken mot bakgrund av prognostiserat underskott redovisas. Nämnden framförde att en översyn av förutsättningar för långsiktig finansiering av den regionala kollektivtrafiken borde initieras.

I delårsrapport per augusti bedömde nämnden att utfallet vid årets slut skulle vara ett underskott med -5 miljoner kronor. Den negativa prognosen berodde på kollektivtrafiken. Då prognosen förbättrats från -13 miljoner kronor till -5 miljoner kronor och signaler lämnats från Länstrafiken i Västerbotten AB och Norrtåg AB om ytterligare förbättrade resultat under året, så bedömde nämnden att inga fler åtgärder behövde föreslås. Ytterligare åtgärder hade enligt nämnden kunnat ge kontraproduktiva effekter.

Nämnden skrev att en utmaning att förhålla sig till var att kollektivtrafikbolagens budgetar inför kommande år inhämtades tidigt under innevarande år. En åtgärd som vidtogs i dialog med kollektivtrafikbolag var att inhämta uppdaterade prognoser i november månad inför verksamhetsår 2026. Eventuella förändrade prognoser skulle kunna utgöra underlag för beslut inför och under 2026.

Utöver delårsrapporterna har nämnden tagit del av ekonomiska redovisningar vid sina sammanträden under året.

Vår kommentar

Nämnden har hållit budget och har under året fått ekonomiska rapporter och prognoser. Nämnden har i samband med delårsrapporter uppmärksammat fullmäktige om befarat underskott mot budget vid årets slut. Nämnden har fört fram till regionstyrelsen att en översyn bör genomföras av förutsättningar för långsiktig finansiering av den regionala kollektivtrafiken.

Nämndens målstyrning

Nämndens återkoppling på planeringsförutsättningar

I återkoppling på planeringsförutsättningar för år 2025 redovisade nämnden för sina ansvarsområden och verksamhetens övergripande förutsättningar. Utöver de mål som fullmäktige riktat till nämnden så utgick nämndens prioriteringar och delmål bland annat från den regionala utvecklingsstrategin, andra sakområdesstrategier för länets utveckling och från nationella uppdrag. Nämnden framförde att mål i regionplan och nämndplan endast var en del av nämndens samlade styrning. Nämnden framförde att det fanns flera prioriterade områden som att:

- Stärka barn och ungas möjligheter.
- Bygga ett robust och inkluderande samhälle.

- Skapa ett attraktivt och hållbart Västerbotten genom samverkan och platsutveckling.
- Utveckla hållbar kollektivtrafik och infrastruktur.
- Driva digitalisering och innovation.
- Genomföra klimat- och energiomställningen.
- Förstärka forskning, utbildning och innovation.
- Utveckla arbetsmiljö och attraktivitet som arbetsgivare.

Regionala utvecklingsnämndens verksamhetsplan

I regionplanen för år 2025 riktade fullmäktige sex mål till regionala utvecklingsnämnden. Nämnden beslutade om en verksamhetsplan för år 2025 i december år 2024. Verksamhetsplanen utgick bland annat från nämndens grunduppdrag enligt reglemente. I verksamhetsplanen beslutade nämnden att bryta ner fullmäktiges mål till 18 delmål med ett 50-tal indikatorer. Majoriteten av indikatorerna var mätbara och hade tydliga samband till nämndens mål och fullmäktiges mål. Ett tiotal av indikatorerna bestod av aktiviteter exempelvis att ta fram rutiner, strategier eller prioriteringar. För vissa indikatorer saknades förklaring av hur de skulle bedömas eller saknade förklaring av indikatorns innebörd. Exempel på indikatorer:

- "En godsstrategi för Västerbottens län är påbörjad". Det framgår inte av planen när en aktivitet ska räknas som påbörjad.
- "Antal nya interaktiva automatiserade underlag" Det framgår inte av planen vad indikatorn avser att mäta.

Av verksamhetsplanen framgick att nämnden skulle göra en helhetsbedömning av måluppfyllelse. Förslag till målbedömning skulle beredas via regionala utvecklingsförvaltningens ledningsgrupp innan beslut i nämnden.

Fullmäktiges riktade uppdrag

Fullmäktige riktade tre uppdrag till nämnden i regionplanen. Nämnden skrev i sin verksamhetsplan att nämnden skulle bereda och fastställa direktiv för genomförande av de riktade uppdragen. Nämnden beslutade om direktiv för hantering av uppdragen i december 2024 och förvaltningen fick i uppdrag att genomföra uppdragen. Nämnden beslutade även att utse en politisk styrgrupp i form av nämndens arbetsutskott som skulle hållas informerad om fullmäktigeuppdragets genomförande. Nämnden beslutade att information om uppdragen skulle lämnas vid alla nämndens sammanträden under år 2025.

Vår kommentar

Nämndens verksamhetsplan innehåller flertalet mål och indikatorer. Ett 10-tal indikatorer bestod av aktiviteter som inte gick att mäta eller var otydliga. Nämnden har utvecklat sin målstyrning år 2025 i jämförelse med år 2024. Samtliga indikatorer i verksamhetsplanen har målvärden och det är färre indikatorer som vi bedömer är otydliga eller inte är mätbara.

Nämndens uppföljning av verksamhetsmål

Revisorerna ska enligt kommunallagen bedöma om nämnden har tillräckligt resultat i förhållande till fullmäktiges övergripande mål. Revisorerna ska också bedöma

om nämndens redovisning av resultatet är tillräckligt utvecklad. Vår granskning är inriktad mot den delårsrapport som nämnden beslutade om per augusti 2025 och nämndens årsrapport.

Delårsrapporten per augusti 2025

I delårsrapporten per augusti följde nämnden upp sina verksamhetsmål och lämnade prognoser om resultaten för delmålen vid årets slut. Nämnden bedömde att fem delmål skulle vara helt uppfyllda vid årets slut och att nio delmål skulle vara delvis uppfyllda. För fyra delmål lämnades ingen prognos då indikatorer skulle följas upp i samband med årsredovisningen. Av delårsrapporten framgick vilka bedömningar nämnden gjort av indikatorerna och målen.

Årsrapporten

Nämnden gav i årsrapporten en informativ beskrivning av den verksamhet nämnden bedrivit under året. Nämnden beskrev i sin årsrapport att nämnden gör helhetsbedömningar för att bedöma måluppfyllelse. Helhetsbedömningen innebär att bedömning dels utgår från utfall av indikatorer, dels utifrån en kvalitativ bedömning av de aktiviteter och insatser som genomförts. Nämnden beskrev att samtliga indikatorer ska vara uppfyllda samt att alla planerade aktiviteter ska vara avslutade eller vara pågående enligt plan för att ett mål ska bedömas som helt uppfyllt. De aktiviteter som var pausade, eller markerade som "klara med avvikelse" bedömde nämnden bidra delvis till måluppfyllelse. Nämnden bedömde att aktiviteter som var försenade eller inte påbörjade inte bidrog till måluppfyllelsen. Nämnden beskrev att bedömning om måluppfyllelse är viktad så att utfall av indikatorer har störst betydelse för bedömning av måluppfyllelse.

Vår kommentar

Regionala utvecklingsnämndens redovisning i årsrapporten gav en informativ beskrivning av den verksamhet nämnden hade bedrivit. Nämnden har utvecklat sin måluppföljning år 2025 i jämförelse med år 2024. Nämnden har förtydligat hur indikatorer viktas vid bedömning av måluppfyllelse och nämnden har utgått från indikatorernas resultat i bedömning av måluppfyllelse.

Uppföljning av fullmäktiges riktade uppdrag

Nämndens arbetsutskott behandlade löpande fullmäktigeuppdragen vid sina sammanträden under år 2025. Även nämnden fick löpande information om uppdragens status under år 2025.

I april fick nämnden ta del av delrapporter för uppdragen. Nämnden beslutade att anta delrapporterna. I delårsrapporten per augusti rapporterade nämnden status för de tre riktade uppdragen från fullmäktige. Två uppdrag rapporterades som "ej påbörjade" fast det av nämndens analys framgick att nämnden arbetade med uppdragen. Ett uppdrag rapporterades som pågående. Nämnden lämnade i delårsrapporten ingen prognos ifall de riktade uppdragen skulle nås under året.

I årsrapporten framgick att två av tre riktade uppdrag från fullmäktige hade uppnåtts. Uppdraget att ta fram konsekvensunderlag och förslag på åtgärder för att minska personalkostnaden samt uppdraget att stärka ledning och styrning rapporterades som klara. Uppdraget att minska kostnader för tjänsteresor bedömdes klar med avvikelse då kostnader för tjänsteresor hade minskat med 11,3 procent istället för 15 procent. Nämnden beslutade även om slutrapporter för

fullmäktigeuppdragen i samband med beslut om årsrapporten. Av slutrapporterna framgår hur uppdragen har genomförts under året.

Vår kommentar

Nämnden hade kontroll över fullmäktigeuppdragen och beskrev bland annat i årsrapport hur nämnden arbetat med uppdragen.

6. Nämndens styrning och kontroll över sitt ansvarsområde

Nämndens protokoll och sammanträden

Nämnden hade åtta protokollförda sammanträden under år 2025. Av nämndens protokoll framgår att nämnden löpande fick rapporter om nämndens verksamhet, mål, uppdrag och ekonomi. Genom protokollen går det att följa nämndens beslutsunderlag. Underlagen är spårbara via diarienummer.

Nämndens kontroll över hantering av beslut

Regionala utvecklingsnämnden har i mars 2025 beslutat om en reviderad delegationsordning. Förvaltningschef har i februari 2026 beslutat om en reviderad vidaredelegationsordning. Av nämndens protokoll framgår att delegerade och vidaredelegerade beslut återanmälades till nämnden i form av sammanställningar. Sammanställningarna visade vilken ärendegrupp delegationsbesluten tillhörde, vad beslutet rörde och med vilken befogenhet beslut fattats. Av sammanställningarna framgår att besluten är diarieförda och besluten är spårbara via diarienummer.

Vår kommentar

Av protokollen går det att följa nämndens mål, uppdrag och beslutsunderlag. Nämnden höll sig löpande informerad om nämndens verksamhet.

Grundläggande styrdokument

Av tabellen nedan framgår att nämnden i hög grad beslutade om grundläggande styrdokument.

Styrdokument	Beslut	Vår kommentar
Budgetunderlag för år 2025	Ja	2024-08-22, § 117 (RUN 289-2024)
Budget för år 2025	Ja	2024-12-11, § 210 (RUN 500-2024)
Verksamhetsplan för år 2025	Ja	2024-12-11, § 211 (RUN 289-2024)
Internkontrollplan för år 2025	Ja	2024-12-11, § 212 (RUN 591-2024)
Delegationsordning	Ja	2025-03-13, § 18 (RUN 99-2025)
Rutin för att anmäla delegationsbeslut till nämnden	Ja	2025-03-13, § 18 (RUN 99-2025, RUN 626-2023, fastställd av regional utvecklingsdirektör 2024)
Dokumenthanteringsplan	Ja	2023-02-16, §49 (RUN 61-2023)
Riktlinje för ärendeberedning inom nämndens ansvarsområde	Ja	2025-05-28, §64 (RUN 43-2025)
Delårsrapport per april 2025	Ja	2025-05-28, §62 (RUN 231-2025)
Delårsrapport per augusti 2025	Ja	2025-10-02, §145 (RUN 231-2025)
Årsrapport för år 2025	Ja	2026-03-13, § 8 (RUN 296-2024)

Nämndens ägarstyrning

Region Västerbotten äger 17 kommunala bolag. Regionen är ensam ägare till Länstrafiken i Västerbotten AB. Övriga bolag äger regionen tillsammans med andra ägare. I reglementena har fullmäktige tydliggjort fördelningen av bolag mellan styrelsen och nämnden. För tre av bolagen; Umeå Biotech Incubator AB, Science Park i Umeå AB och Inera AB har regionstyrelsen ansvaret för ägarstyrningen. För 14 bolag är det regionala utvecklingsnämnden som har ansvaret:

1. Länstrafiken i Västerbotten AB
2. Bussgods i Norr AB
3. Norrtåg AB
4. Samtrafiken i Sverige AB
5. AB Transitio
6. Norrbotniabanan AB
7. AC-Net AB
8. Norrlandsoperan AB
9. Skellefteå museum AB
10. Västerbottens museum AB
11. Västerbottensteatern AB
12. Skogs - och Samemuseet i Lycksele AB
13. Almi Nord AB
14. Uminova Innovation AB

I regionen finns två strateger som har uppdrag att arbeta med ägarstyrningen. En strateg arbetar i regionstyrelsens förvaltning och en strateg arbetar i regionala utvecklingsförvaltningen. Under år 2025 har revisionskontoret haft avstämningar med de båda strategierna om insatser för att utveckla ägarstyrningen. Revisorerna har även inom ramen för den grundläggande granskningen haft ett seminarium för att inhämta information från ägarstyrningsstrateg om utvecklingen av ägarstyrningen i regionen. Av informationen framgår att strategierna fortsatt arbetet med att utveckla strukturen för ägarstyrningen.

Regionala utvecklingsnämnden fick i februari 2026 ta del av en redogörelse för hur nämnden har utövat ägarrollen under 2025. I redogörelsen beskrivs hur nämnden har utövat ägarrollen genom beslut, bolagsdialoger, ägarsamråd samt andra forumaktiviteter. Redogörelsen skickades till regionstyrelsen och till fullmäktige.

Av redogörelsen och nämndens protokoll framgår att:

- Bolagens verksamhet och ekonomi följts upp kontinuerligt. I samband med nämndens delårsrapport per april, augusti samt årsrapport redogjordes för väsentliga händelser och ekonomiskt resultat för de bolag där regionen äger mer än 20 procent.
- Inkomna handlingar från bolag såsom styrelseprotokoll, årsredovisningar, granskningsrapporter, anteckningar från ägarsamråd med mera har lämnats till nämnden.

- Nämnden har haft bolagsdialoger med de bolag där regionen äger mer än 20 procent. Inför dialogerna har bolagen besvarat frågor. I underlag till bolagsdialogerna fanns också underlag i form av verksamhetsplaner, internkontroll och granskningsrapporter med mera som tjänstepersoner i förvaltningen översiktligt kommenterade i tjänsteskrivelser och missiv. Underlag och protokoll från dialogerna har överlämnats till regionstyrelsen som del av styrelsens löpande uppsikt.
- Nämnden har i rapporten för återkoppling på planeringsförutsättningar inför år 2025 fört fram återkoppling till regionstyrelsen vad gäller bolagen och nämndens ägarroll. Återkopplingen till regionstyrelsen vad gäller bolagen har tydliggjorts i återkopplingsrapporten år 2025 jämfört med föregående år.
- VD-nätverk har startats under hösten 2025 för bolag där regionen äger mer än 20 procent. Träffarna har specifika teman. Den första träffen hade temat säkerhet och krisberedskap.
- Det finns en beredningsgrupp för att samordna ärenden, bolags- och ägarstyrningsfrågor. Beredningsgruppen består av representanter från regionstyrelsens och regionala utvecklingsnämndens förvaltningar.
- En mall har tagits fram för att förmedla bolagens förutsättningar och behov till nämndens återkoppling på planeringsförutsättningar inför 2026.
- Dialog har förts på verksamhetsnivå mellan tjänstepersoner och bolagen. Dialog har även förts med Vd:ar för bolagen där samtalen bland annat handlat om hur de ser på regionens ägarstyrning samt vilket behov och stöd de efterfrågar från ägarna.
- Överlag finns behov av ökad finansiering från ägarna. Bolagen kan ha svårt att uppfylla sitt uppdrag om de inte får mer medel.

Vår kommentar

Det är positivt att ägarstyrningen har utvecklats under år 2025. Av nämndens protokoll framgår att nämnden håller sig informerad om bolagen.

Nämndens arbete med intern kontroll

Varje styrelse och nämnd ansvarar enligt kommunallagen för att den interna kontrollen inom sitt ansvarsområde är tillräcklig. I reglementet för intern kontroll tydliggör fullmäktige hur styrelserna och nämnderna ska arbeta med intern kontroll. Med utgångspunkt i reglementet har regionstyrelsen beslutat om regionövergripande tillämpningsanvisningar.

Nämndens internkontrollplan och uppföljning

I riskanalysen för år 2025 identifierade regionala utvecklingsnämnden ett antal risker. Med hjälp av riskanalysen beslutade nämnden om internkontrollplanen. I internkontrollplanen identifierade nämnden fem risker som skulle hanteras med hjälp av kontroller. Riskerna var inom områdena dataskydd, ärendeberedning, jämställdhet och leverantörsfakturerings. Nämnden identifierade fyra aktiva risker inom hantering av budgetavvikelse, organisationsförändringar och ägarstyrning som skulle hanteras genom åtgärder. Vår granskning är inriktad mot kontrollerna i internkontrollplanen.

I februari 2026 följde nämnden upp de fem kontrollerna i internkontrollplanen. Uppföljningen av kontrollerna visade inga brister. Nämnden har analyserat kontrollernas resultat och omvärderat riskerna utifrån resultatet. Nämnden bedömde att samtliga risker kunde flyttas från internkontrollplanen och hanteras inom befintliga arbetsätt.

Sammantaget bedömde nämnden att den interna kontrollen var acceptabel.

I tabellen nedan har vi sammanställt våra iakttagelser om nämndens följsamhet till fullmäktiges reglemente för intern kontroll. Våra bedömningar har dels utgått från regionstyrelsens tillämpningsanvisningar, dels från revisionskontorets granskningsprogram för intern kontroll.

Revisionsfråga	Bedömning	Vår kommentar
<i>Risikanalyser och internkontrollplan</i>		
1. Har nämnden säkerställt att det finns dokumenterade riskbedömningar?	Ja	Nämnden beslutade om riskanalysen 2024-12-11, §212
2. Har nämnden beslutat om en internkontrollplan?	Ja	2024-12-11, §212
3. Har nämnden säkerställt att internkontrollplanen är ändamålsenlig?	Ja	Nämnden har översiktligt beskrivit vilka kontroller som skulle genomföras och på vilket sätt. Omfattning på kontrollerna framgår.
<i>Uppföljning</i>		
4. Har nämnden följt upp arbetet med intern kontroll?	Ja	2026-02-26, § 6.
5. Har nämnden säkerställt att kontrollerna i internkontrollplanen är genomförda med tillräcklig kvalitet?	Ja	Av nämndens redovisning framgick hur kontrollerna var genomförda. Det framgick också resultatet för kontrollerna. Nämnden har utvecklat sina analyser av resultaten. Den skriftliga rapporteringen är av sådan kvalitet att nämnden har ett underlag för att bedöma resultatet av kontrollerna.
6. Har nämnden bedömt resultatet av uppföljningen av intern kontroll?	Ja	2026-02-26, § 6.
7. Har nämnden beslutat om tillräckliga åtgärder i händelse av att den interna kontrollen visat på brister?	Ja	Den interna kontrollen visade enbart mindre brister. Nämnden har kommenterat bristerna och omvärderat riskerna utifrån resultatet av kontrolltesterna.

Vår kommentar

Revisorerna har tidigare år påpekat att nämnden haft ett lågt antal kontroller. Nämnden har år 2025 beslutat om och genomfört fler kontroller (fem) jämfört med år 2024 (två) vilket är positivt. Revisorerna påpekade år 2024 att analyserna av kontrollerna var bristfälliga vilket försvårade för nämnden att värdera resultatet.

Nämnden har i sin uppföljning av internkontrollplanen år 2025 utvecklat analyserna av kontrollernas resultat vilket också är positivt. Vi instämmer i nämndens bedömning att den interna kontrollen var acceptabel.

Följsamhet till regler och rutiner

Stickprov av resefakturer

Vi har kontrollerat 60 av 489 resefakturer och undersökt om fakturorna hanterats enligt regionens regler och riktlinjer. Vår kontroll visar att:

- För 12 fakturer, motsvarande 20 procent, framgick inte resans syfte.
- Sju fakturer, motsvarande 12 procent, hade betalats efter förfallodatum.
- Majoriteten av resorna var beställda med regionens upphandlade resebyrå och resenärens namn framgick på alla fakturorna.
- Attestering hade utförts enligt riktlinje för alla utom två fakturer där resenären hade beslutsattesterat den egna fakturan.

Stickprov av intern representation

Vi har även kontrollerat 30 av 32 representationsfakturer och undersökt om fakturorna hanterats enligt regionens regler och riktlinjer. Vår kontroll visar att:

- Syfte framgick för samtliga representationer och samtliga fakturer hade attesterats av en behörig chef.
- Information om deltagare eller enhet saknades för 4 av 30 kontrollerade fakturer, motsvarande 13 procent.
- Tre av fakturorna hade betalats efter förfallodatum, motsvarande 10 procent.

Vår kommentar

Nämnden hade i huvudsak god följsamhet vad gäller regler och rutiner för resor och representationer. Nämnden bör säkerställa att syfte framgår på resor, att fakturer betalas i tid samt att resenärer inte beslutsattesterar sina egna resefakturer.

7. Iakttagelser från fördjupade granskningar

I tabellen nedan finns en sammanställning av de fördjupade granskningar som revisorerna genomfört år 2025 med inriktning på regionala utvecklingsnämnden. Granskningar finns på regionens webbsida <https://regionvasterbotten.se/revis-ion/granskningar>.

Fördjupad granskning	Väsentliga iakttagelser
Operationell leasing år 2025	Nämnden hade inte fullt ut säkerställt att verksamheterna hade kännedom om och följde regler och delegationsordningar för att teckna leasingavtal.
Granskning av föreningsbidrag år 2025	Nämnden hade inte fullt ut säkerställt att regler och riktlinjer följdes. Nämnden hade delvis säkerställt en god kontroll över utbetalningar. Nämnden behövde säkerställa att

välfärdsbrottsperspektivet beaktades vid kontroller och uppföljning av föreningar.

8. Uppföljning av rekommendationer år 2024

I tabellen nedan har vi sammanställt i vilken grad nämnden vidtog tillräckliga åtgärder med anledning av rekommendationer i 2024 års granskning.

Rekommendationer 2024 års granskning	Tillräckliga åtgärder	Vår kommentar
Utveckla nämndens målstyrning och uppföljning av verksamhetsmålen.	Ja	Nämnden har utvecklat sin målstyrning och uppföljning. Samtliga indikatorer har målvärden och det är färre indikatorer som inte är mätbara. Nämnden har förtydligat hur indikatorer viktas vid bedömning av måluppfyllelse och nämnden har utgått från indikatorernas resultat i bedömning av måluppfyllelse.
Utveckla arbetet med internkontrollplanen.	Ja	Nämnden har beslutat om och genomfört fler kontroller år 2025. Nämnden har utvecklat analyserna av kontrollerens resultat.

Vår kommentar

Vi bedömer att nämnden vidtagit åtgärder med anledning av revisorernas rekommendationer. Det är positivt att nämnden utvecklat sin målstyrning och måluppföljning samt arbetet med internkontrollen.

9. Svar på revisionsfrågor

Regionala utvecklingsnämnden bedrev sin verksamhet inom budget och redovisade vid årets slut ett överskott på 7,3 miljoner kronor. Nämnden bedömde att lite mer än hälften av målen uppfylldes helt och resterande delvis samt att två av tre riktade uppdrag från fullmäktige genomfördes. Vår samlade bedömning är att nämndens resultat delvis var tillräckligt men att nämnden i huvudsak hade en tillräcklig styrning och kontroll.

Revisionsfråga	Vår kommentar
Har regionala utvecklingsnämnden tillräckliga resultat?	Delvis. Nämnden hade ett överskott med 7,3 miljoner kr. Nämnden bedömde att 10 mål uppfylldes helt och 8 mål uppfylldes delvis. Nämnden genomförde 2 av 3 riktade uppdrag från fullmäktige.
Har regionala utvecklingsnämnden tillräcklig styrning och uppföljning mot mål och budget?	Ja. Nämnden har beslutat om en verksamhetsplan för nämndens mål och uppdrag. Vissa indikatorer går att utveckla och göra tydligare. Nämnden har varit aktiv i sin styrning. Nämnden har säkerställt att uppföljning och rapportering om verksamheten och ekonomin är tillförlitlig och tillräcklig.
Har regionala utvecklingsnämnden en tillräcklig styrning och	Delvis. Nämnden har beslutat om grundläggande styrdokument och löpande fått information om verksamheten. Fördjupade granskningar visade att

kontroll över sitt ansvarsområde?

nämnden inte hade säkerställt att regler och riktlinjer följdes fullt ut vad gäller leasingavtal och föreningsbidrag. Nämnden har utvecklat internkontrollplanen och uppföljningen av internkontrollen.

Har regionala utvecklingsnämnden agerat tillräckligt med anledning av rekommendationerna i föregående års granskning?

Ja. Nämnden har utvecklat sin målstyrning och uppföljning. Nämnden har utvecklat internkontrollplanen och uppföljningen av internkontrollen.

Rekommendationer

Vi rekommenderar nämnden att arbeta med följande områden:

- Fortsätt utveckla målstyrningen vad gäller indikatorerna.

Umeå den 20 april

Olov Andersson
Sakkunnig

Revisionskontoret
Region Västerbotten